

Balatoni idegenforgalom 2009. szeptember végén

Tartalom

Bevezető	2
Szálláshely-kapacitás.....	2
Foglalkoztatottság	5
Vendégek, vendégéjszakák	7
Konferenciaturizmus.....	11
Gyógy- és wellness-turizmus	14
A kereskedelmi szálláshelyek szállásdíj-bevétele	16

Elérhetőségek

Táblázatok

stADAT-táblák

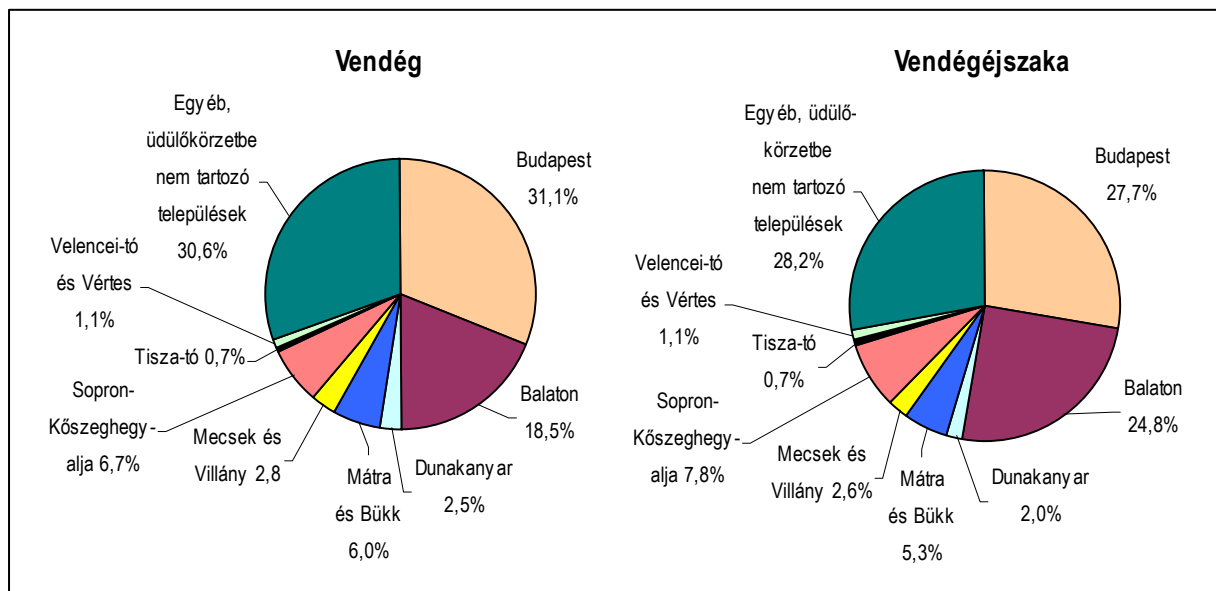
Módszertan

Bevezető

A Balaton üdülőkörzet Budapest után a legkeresettebb idegenforgalmi célpont. Az ország összes kereskedelmi szállásférőhelyének negyede (ezen belül a kempingférőhelyek háromtizede), a működő szállodák ötöde e térségben található. 2009. szeptember végéig 1 millió vendég 3,7 millió vendégéjszakát töltött el itt, ami az országos vendégforgalomnak csaknem kéttizedét és a vendégéjszakák egynegyedét jelenti. Az üdülőkörzet belföldi és külföldi vendégforgalma egyaránt mérséklődött. A 2008. január-szeptemberi időszakhoz képest 6,6%-kal kevesebb vendég 8,2%-kal kevesebb vendégéjszakát töltött el a Balatonnál. Az elmúlt években jelentősen emelkedett a hazai vendégek aránya, akik a balatoni vendégkör többségét alkotják.

1. ábra

Az országos vendégforgalom megoszlása üdülőkörzetenként, 2009. január-szeptember

Szálláshely-kapacitás

A főszezonban 469 kereskedelmi szálláshely összesen több mint 72 ezer (az előző évinél 4 és fél ezerrel kevesebb) férőhellyel állt a vendégek rendelkezésére. A szállásférőhelyek 92%-át a partközeli településeken vehették igénybe a vendégek, mintegy 5 800 férőhely pedig a Balaton üdülőkörzet további településein biztosított szálláslehetőséget.

A férőhely-kapacitás 2008-hoz képest az alacsonyabb árkategóriájú szálláshelyeken változott legnagyobb mértékben: negyedével bővült az ifjúsági szálláshelyeken, ugyanennyivel csökkent viszont a turistaszállásokon. A panziók 14-, a kempingek 12-, az üdülőházak 9%-kal kevesebb férőhelyet kínáltak. A férőhelyek négytizedével a szállodák, további egyharmadával a kempingek rendelkeztek. Ez utóbbiak az üdülőkörzet idényszerű vendégforgalmához kötötten hosszú évek óta jelentős szerepet töltenek be a Balaton idegenforgalmában.

1. tábla

A kereskedelmi szálláshelyek kapacitása, 2009. július 31.

Szállástípus	Működő egységek száma				Egységek aránya az országosból, %	Kiadható férőhelyek száma				Férőhelyek aránya az országosból, %
	So-mogy	Veszprém	Zala	Balaton együtt		So-mogy	Veszprém	Zala	Balaton együtt	
	megyei partszakasz					megyei partszakasz				
Szálloda összesen	72	47	54	173	20,2	10 590	8 111	10 517	29 218	25,3
Ebből:										
ötcsillagos	-	-	1	1	4,3	-	-	445	445	4,7
négycsillagos	12	7	13	32	16,6	2 293	2 441	5 102	9 836	24,5
háromcsillagos	33	28	35	96	20,9	5 595	4 593	4 674	14 862	28,9
kétcsillagos	21	10	5	36	24,5	2 258	867	296	3 421	30,5
egycsillagos	6	2	-	8	24,2	444	210	-	654	19,9
Az összes szállodából:										
gyógyszálloda	-	2	18	20	37,0	-	756	4 811	5 567	39,1
wellness-szálloda	8	2	6	16	18,0	1 797	562	1 537	3 896	29,5
apartman-szálloda	1	-	6	7	15,9	500	-	569	1 069	15,9
Panzió	58	43	25	126	11,6	2 603	1 428	803	4 834	13,1
Turistaszálló	3	13	2	18	8,8	169	1 042	95	1 306	6,1
Ifjúsági szálló	12	10	2	24	19,0	2 799	3 513	315	6 627	36,7
Üdülőház	44	34	8	86	26,3	3 317	2 215	945	6 477	32,7
Kemping	12	17	13	42	18,2	9 521	9 305	4 945	23 771	30,6
Összes szálláshely	201	164	104	469	16,6	28 999	25 614	17 620	72 233	25,0
Ebből:										
partközeli településeken	195	149	86	430	15,2	28 264	24 478	13 653	66 395	22,9
további településeken	6	15	18	39	1,4	735	1136	3967	5 838	2,0

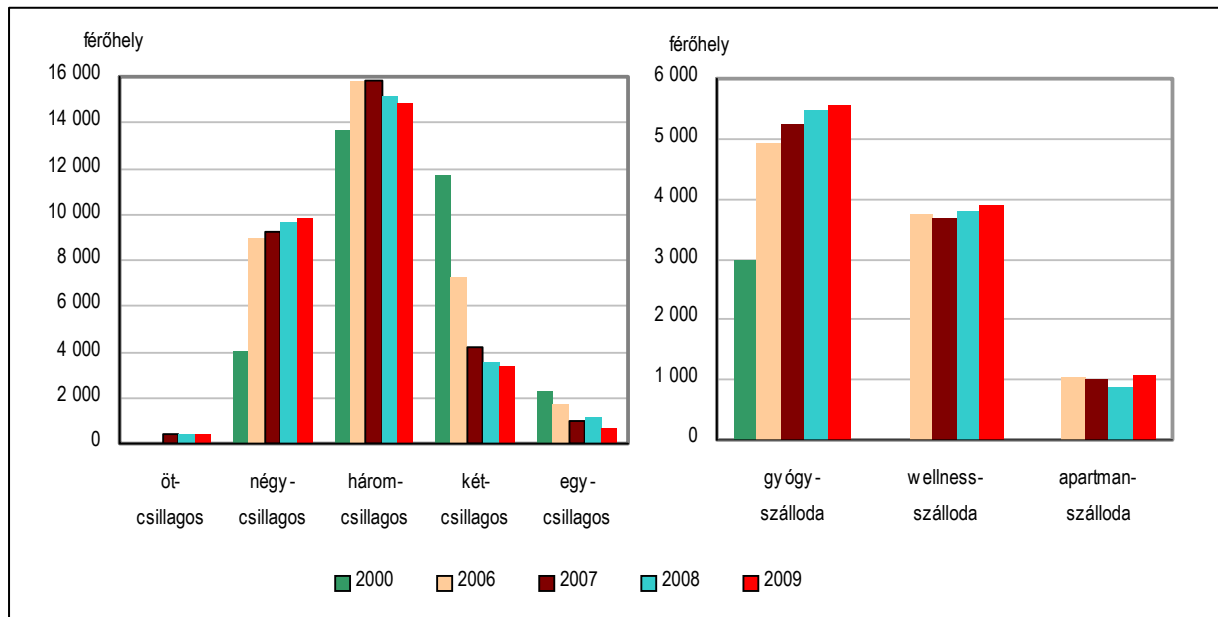
A szállodai férőhelyek száma összességében 3%-kal csökkent, ugyanakkor folytatódott az arányeltolódás a magasabb kategóriájú egységek javára. Míg az öt- és négycsillagos szállodák férőhelyeinek száma 2%-kal bővült, a két- és egycsillagosoké 14%-kal csökkent. A magasabb (három-ötcsillagos) osztályba sorolt egységeken belül az apartman-szállodák¹ kapacitása 20%-kal növekedett.

A szállodai férőhelyek harmadát a gyógy- és wellness-szállodák adták, amelyekben a korábbi évek dinamikus kapacitásnövekedése után a 2009-es főszezonra további 187 férőhellyel bővült a kínálat. Az üdülőkörzet gyógy- és wellness-kapacitását a három balatoni megye tekintetében nagyfokú koncentráció jellemzi: a 36 szálloda kétharmada Zala megyében működik, s ezek az egységek – a férőhelyek hasonló arányú birtoklásával – mintegy 6 300 fő elszállásolását tudják biztosítani.

¹ Olyan szállodák, amelyekben a kiadható ágyak több mint 80%-a háló- és nappali szobával, valamint konyhával rendelkező apartmanban található.

2. ábra

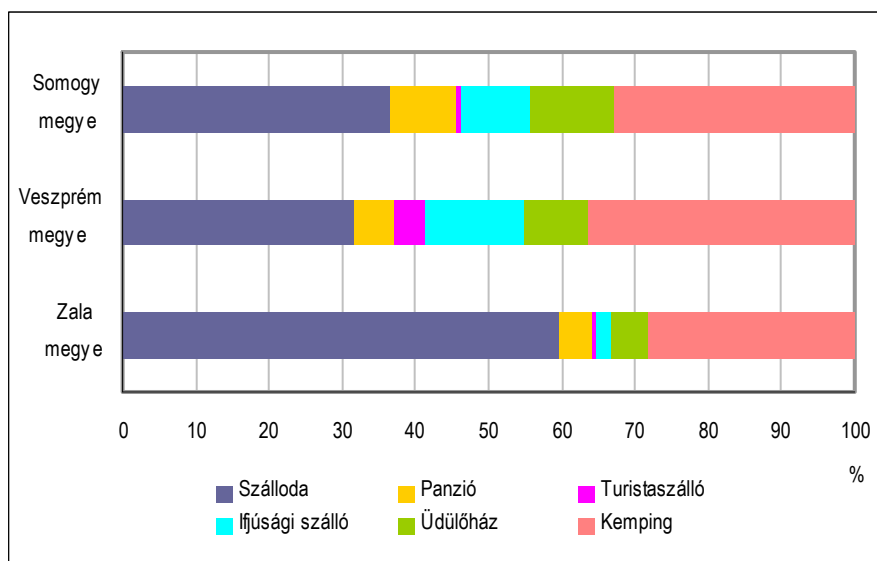
A szállodai férőhelyek száma, július 31.

Az egyes partszakaszok szálláshelykínálatában mennyiségét és összetételét tekintve is jelentősek a különbségek. Arányaiban legtöbb szállodai férőhely a zalai parton, a legkevesebb a veszprémi részen található. A legtöbb kempingférőhellyel a veszprémi, panzió- és üdülőház-férőhellyel a somogyi partszakasz várta a vendégeket.

3. ábra

A kereskedelmi szállásférőhelyek megoszlása megyénként, 2009. július 31.

A 2009. január-szeptemberi időszakban a kereskedelmi szálláshelyek átlagos szobafoglaltsága 43,7%-os, az egy évvel korábbinál 2 százalékponttal alacsonyabb volt. A somogyi és a veszprémi partszakaszon az átlagnál kisebb (37,4-, illetve

40,4%-os), a zalain magasabb (51,8%-os) kihasználtságot értek el a működő egységek. A gyógyszállodák 64,3-, a wellness-szállodák 46%-os telítettséggel üzemeltek, de a főidényben ennél kedvezőbben alakult a kihasználtságuk (július-augusztus hónapokban kiadható szobáik 84,3-, illetve 74%-át értékesítették). Az ifjúsági szállókban jelentősen (csaknem másfélszeresére), az üdülőházakban mérsékelten emelkedett a szobafoglalások száma az előző évihez képest.

2. tábla

**A kereskedelmi szálláshelyek kapacitás-kihasználtsága,
2009. január-szeptember**

(százalék)

Szállástípus	Kapacitás-kihasználtság		Előző év azonos időszaka=100,0	
	szoba	férőhely	szoba	férőhely
Szálloda	47,0	38,6	93,3	93,3
Ebből:				
Gyógyszálloda	64,3	52,6	96,1	91,7
wellness-szálloda	46,0	39,8	88,5	87,7
Panzió	27,3	22,5	88,3	92,1
Turistaszálló	37,8	29,0	99,5	108,3
Ifjúsági szálló	37,4	28,9	148,6	116,9
Üdülőház	36,3	35,2	104,2	109,8
Kemping	-	18,8	-	103,0
Összes szálláshely	43,7	30,9	95,8	99,1

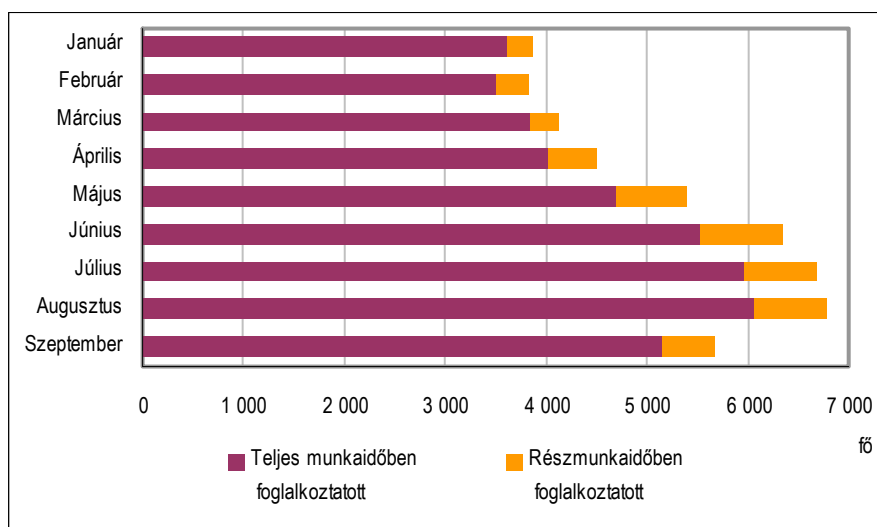
Foglalkoztatottság

Az idegenforgalom erős szezonálisának csökkentésére a balatoni települések az elmúlt években számos kezdeményezéssel éltek: bővítették a kulturális rendezvények, a gyermek- és családi programok számát; felújították és látogathatóvá tették épített örökségüket, műemlékeiket; a konferencia-, a wellness- és rekreációs-turizmus igényeinek kielégítését célzó beruházásokat hajtottak végre; szélesítették a turisztikai szolgáltatások palettáját. A szezonális mérséklése bővíti a foglalkoztatási lehetőségeket, s ezzel erősíti a foglalkoztatási biztonságot, amely elemi érdeke valamennyi, de elsősorban a nagyobb, partközeli településeknek.

A vendégforgalom szezonálisából következő munkaerőpiaci szezonális a szálláshelyeken és a szálláshelyek által működtetett vendéglátóegységekben foglalkoztatottak száma alapján is nyomon követhető. Míg januárban és februárban az átlagos állományi létszám 3800 fő körül mozgott, a főszezonban már csaknem 6800 fő (10-11%-uk rész-munkaidőben) állt alkalmazásban a balatoni szálláshelyeken.

4. ábra

A szálláshelyeken és a szálláshelyek vendéglátóegységeiben foglalkoztatottak átlagos létszáma, 2009. január-szeptember

Kevésbé érvényesül a szezonális hatás a rekreációs- és egészségturizmusra épülő településeken (pl. Hévíz, Zalakaros, Alsópáhok), ahol a gyógy- és termásvíz hasznosító magas színvonalú szálláshelyek megfelelően képzett gyógyászati szakemberekkel várják a vendégeket. Itt az állandó foglalkoztatás a jellemző, és más településekhez képest jóval kisebb az idegyűmunka aránya.

3. tábla

A szálláshelyeken és a szálláshelyek vendéglátóegységeiben foglalkoztatottak átlagos létszáma a kiemelt hónapokban

(fő)

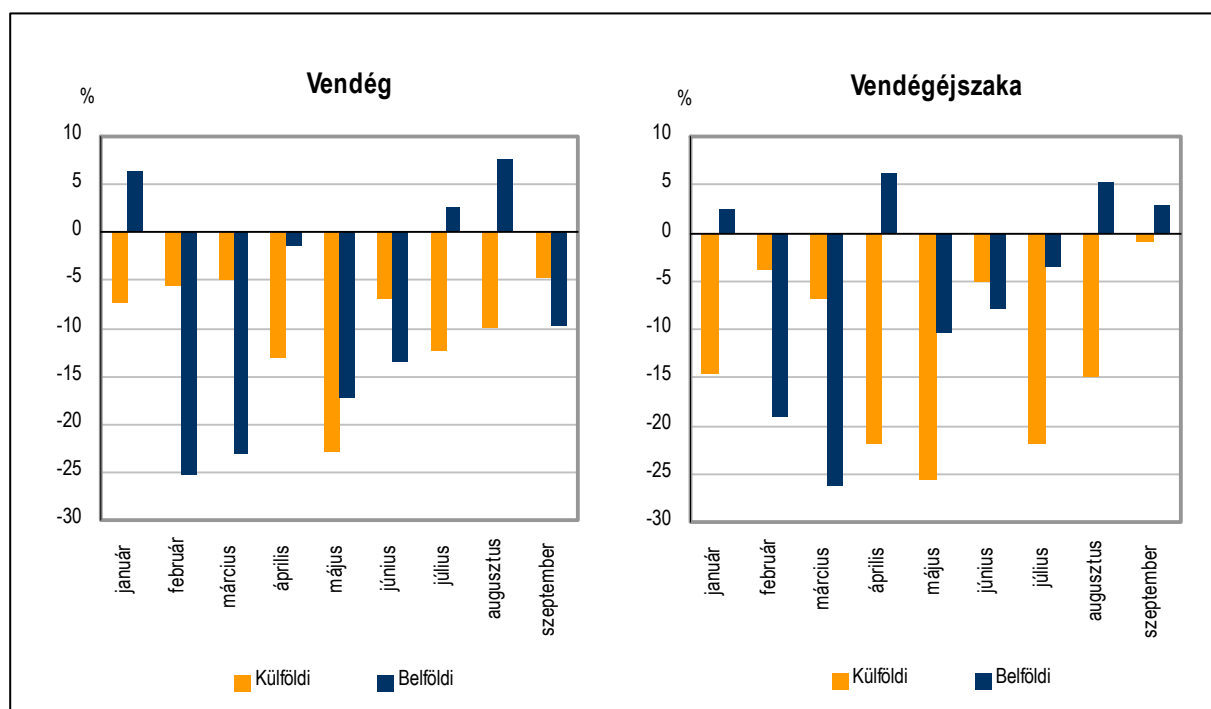
Megnevezés	2009			
	február	május	augusztus	szeptember
Balaton összesen	3 837	5 384	6 783	5 678
Ebből:				
Hévíz	1 412	1 429	1 442	1 429
Siófok	443	634	944	712
Balatonfüred	194	554	627	573
Zalakaros	447	486	456	468
Balatonszemes	90	116	170	131
Keszthely	51	185	238	192
Zánka	123	123	122	122
Tihany	165	236	250	247
Alsópáhok	114	118	150	131
Balatonlelle	1	26	236	90
Balatonföldvár	84	143	240	170
Zamárdi	3	36	104	25
Fonyód	2	73	103	77
Balatonalmádi	144	169	226	158

Vendégek, vendégéjszakák

A 2009. január-szeptemberi időszakban a Balaton üdülőkörzet kereskedelmi szálláshelyeit 1029 ezer vendég kereste fel, ők 3699 ezer vendégéjszakát töltek el itt. A vendégforgalom 6,6%-kal, a vendégéjszakák száma 8,2%-kal csökkent az előző évihez képest. Az üdülőkörzet külföldi és belföldi vendégforgalma egyaránt visszaesett: határainkon túlról 10,9%-kal kevesebben érkeztek, a hazai vendégek száma ennél kisebb mértékben, 4,9%-kal csökkent. A külföldiek eltöltött éjszakái 15,2%-kal apadtak, ez megközelítőleg 263 ezer vendégéjszaka kiesését jelentette 2008. azonos időszakához képest. A hazai vendégéjszakák főszezoni erősödése némiképp javította az idegenforgalom első kilenc havi mérlegét, de ahhoz nem volt elegendő, hogy az összes belföldi éjszaka száma szeptember végéig elérje az egy évvel korábbi szintet.

5. ábra

A vendégforgalom változása havonként, 2009. január-szeptember
(előző év azonos időszaka=0,0)

A somogyi és a veszprémi partszakaszon egytizedével fogytak az ide látogatók, a zalain viszont – a külföldi vendégforgalom mérsékelt növekedésének köszönhetően – valamelyest nőtt a vendégszám. Az eltöltött vendégéjszakák száma Somogy és Veszprém megyében jelentősen elmaradt a tavalyitól. A külföldiek a somogyi partszakaszon ötödével, a veszprémin több mint egynegyedével kevesebb éjszakát töltek el, míg Zala megyében ennél kisebb, 3%-os volt a csökkenés.

4. tábla

A vendégek és a vendégéjszakák számának alakulása, 2009. január-szeptember
(előző év azonos időszaka=100,0)

(százalék)

Megnevezés	Somogy	Veszprém	Zala	Balaton együtt	Ebből:	
					partközeli	további
					települések	
megyei partszakasz						
Vendég						
Külföldi	85,2	78,5	103,2	89,1	87,0	114,8
Belföldi	90,8	96,0	99,9	95,1	94,5	99,7
Összesen	89,5	90,8	101,0	93,4	92,2	102,7
Vendégéjszaka						
Külföldi	80,9	74,2	97,0	84,8	84,5	88,2
Belföldi	91,1	102,3	99,4	97,1	96,2	103,7
Összesen	87,9	89,0	98,2	91,8	91,0	98,7

Az üdülőkörzeten belül a legtöbb vendég, 354 ezer fő a somogyi partszakasz kereskedelmi szálláshelyeit választotta, 344 ezren a veszprémi, 331 ezren a zalai partszakasz vendégei voltak. A hosszú évtizedekre visszanyúló hagyományokkal rendelkező partmenti települések, és a gyógyvíz kínálta lehetőségekre építő üdülőhelyek közül az idén is Hévíz, Siófok, Balatonfüred, Zalakaros kereskedelmi szálláshelyein regisztrálták a legtöbb vendégéjszakát.

5. tábla

Vendégforgalom a kiemelt balatoni településeken, 2009. január-szeptember

Megnevezés	A vendégek száma	A vendégéjszakák		
		száma	aránya, %	előző év azonos időszaka=100,0%
Balaton összesen	1 029 071	3 698 613	100,0	91,8
Ebből:				
Hévíz	139 208	696 810	18,8	99,6
Siófok	184 658	547 066	14,8	89,1
Balatonfüred	130 227	465 228	12,6	85,3
Zalakaros	93 802	312 070	8,4	104,0
Balatonszemes	41 219	149 983	4,1	108,7
Keszthely	39 083	126 973	3,4	90,4
Zánka	34 962	116 589	3,2	120,7
Tihany	26 894	99 904	2,7	77,0
Alsópáhok	25 377	99 846	2,7	91,8
Balatonlelle	21 253	83 118	2,2	89,5
Balatonföldvár	24 245	80 783	2,2	70,4
Zamárdi	22 544	76 447	2,1	106,2
Fonyód	25 363	76 313	2,1	83,3
Révfülöp	14 936	72 954	2,0	111,5
Balatonalmádi	31 522	70 173	1,9	73,0

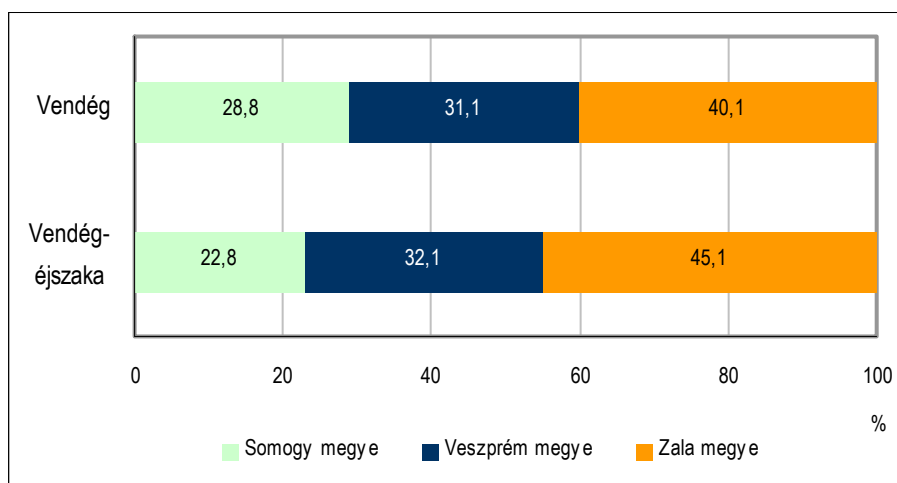
A balatoni szálláshelyeken 2009 január elejétől szeptember végéig 744 ezer belföldi vendég szállt meg, és 2231 ezer vendégéjszakát vett igénybe. A hazai vendégek az üdülőkörzet teljes forgalmának 72%-át tették ki, de más-más súlyarányt képviseltek a három partszakasz vendéglétszámán belül: a Somogy megyeiek a vendégkör 81,3-, a veszprémi 74,3-, a zalai parton pedig 65,5%-át.

A belföldi vendégforgalom a szállodákra koncentrált, a vendégéjszakák kétharmada ennél a szállástípusnál jelentkezett. A hazai vendégek a gyógy- és wellness-szállodákban egytizedével kevesebb éjszakát vettek igénybe, az apartman-szállodák belföldi vendégéjszaka-száma pedig a felére csökkent. A tavalyinál több volt az eltöltött éjszakák száma az ifjúsági szállókban (31%-kal), a kempingekben (12%-kal) és az üdülőházakban (7%-kal), ugyanakkor a panziókban és a turistaszállásokon (17-, illetve 25%-kal) kevesebb. A belföldi vendégéjszakák száma a veszprémi partszakaszon 2,3%-kal növekedett, Somogy megyében 8,9%-kal csökkent, míg a zalai parton a tavalyihoz hasonlóan alakult.

A magyarországi szálláshelyeken 2009 szeptember végéig regisztrált külföldi vendéglétszám több mint egytizedét, a vendégéjszakáknak pedig egyötödét a balatoni kereskedelmi szálláshelyek realizálták. A 285 ezer külföldi vendégből 114 ezer a zalai partszakasz szálláshelyeit választotta, Veszprém és Somogy megyében 88, illetve 82 ezer fő szállt meg.

6. ábra

**A külföldi vendégforgalom megoszlása,
2009. január-szeptember**

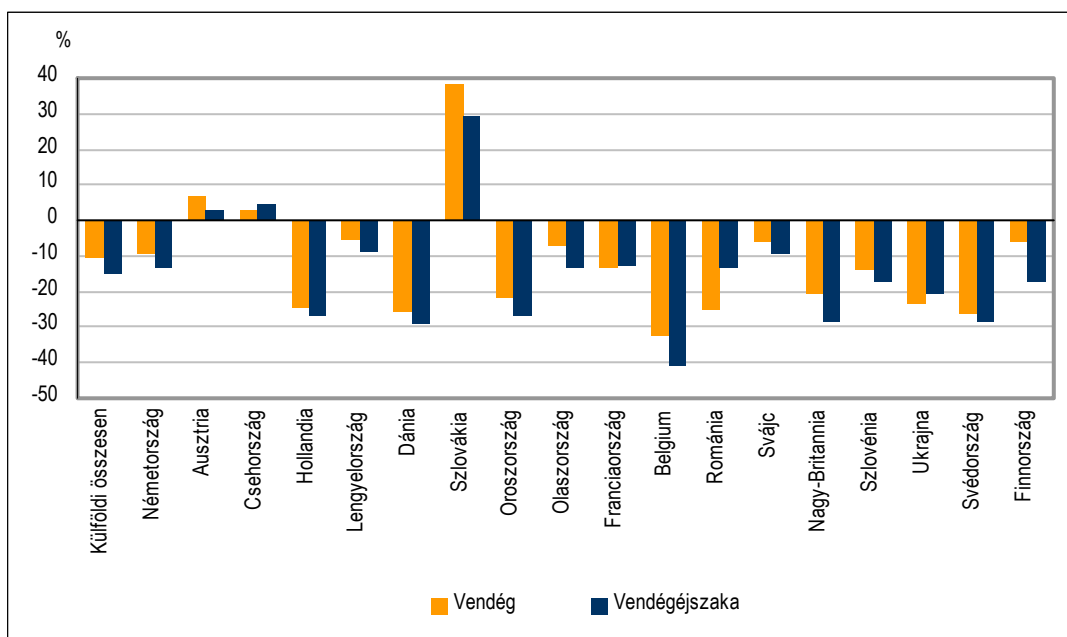

A külföldi vendégforgalom a belföldihez hasonlóan meghatározóan a szállodákra koncentrált. Az országhatáron túlról érkező vendégek 64%-a választotta ezt a szállástípust, főként a három- és négycsillagos szállodákat részesítették előnyben. A külföldi vendégéjszakák száma valamennyi szállástípusban csökkent: a szállodákban és az üdülőházakban 12-13%-kal, a panziókban negyedével, a kempingekben ötödével, az ifjúsági szállókban közel felével. A szállodai vendégéjszakák 50%-a a gyógy-szállodákban jelentkezett, a tavalyival azonos nagyságrendben. A külföldi vendégkör több mint negyede a vendégéjszakák háromtizedét kempingekben töltötte.

A Balaton térségét felkereső külföldi látogatók túlnyomó többsége európai uniós országokból érkezett. Az itt töltött vendégéjszakák alapján a legjelentősebb küldőországok sorrendben Németország, Ausztria, Hollandia, Dánia, Cseh-, Orosz- és Lengyelország. A felsorolt államok közül az első négy vendégeitől származik a külföldi vendégéjszakák háromnegyede (az összes vendégéjszaka háromtizede). Németország folyamatosan csökkenő súlya ellenére a külföldi vendégéjszakák felét képviseli, s továbbra is a térség legfontosabb küldő piacának tekinthető.

7. ábra

**A külföldi vendégforgalom változása a fontosabb küldő országok szerint,
2009. január-szeptember**
(előző év azonos időszaka=0,0)

A német vendégek (107 ezer fő) a tavalyihoz képest 9%-kal kevesebben érkeztek, míg az osztrák vendégek száma 7%-kal (43 ezerre) nőtt. Jelentősen visszaesett a vendégforgalom a nagyobb küldő országok közül Hollandiából, Dániából, Oroszországból és Belgiumból, ugyanakkor a szlovák vendégek száma csaknem négytizedével növekedett. Összességében Európa országaiból 10%-os forgalomcsökkenés tapasztalható. Az amerikai kontinensről idelátogatók száma (mintegy 2200 fő) közel felére, az ázsiai országokból érkezőké (5100 fő) a négyötödére csökkent.

A balatoni vendégek az országos átlagnál (2,7 éjszaka) hosszabb ideig vették igénybe a szálláshelyeket, bár e térségben is tovább rövidült (3,6 éjszakára) az átlagos tartózkodási idő. A belföldi látogatók az előző évinél kissé hosszabb időt (átlagosan 3 éjszakát), míg a külföldiek a tavalyinál valamivel rövidebb időt (átlagosan 5,2 éjszakát) töltöttek el a balatoni szálláshelyeken. Hat éjszakánál hosszabban időztek az üdülőkörzetben a dán, holland, német és orosz vendégek. Legtovább a zalai partszakaszon maradtak az idelátogatók: a külföldiek átlagosan 5,8, a belföldiek 3,2 éjszakára.

Konferenciaturizmus

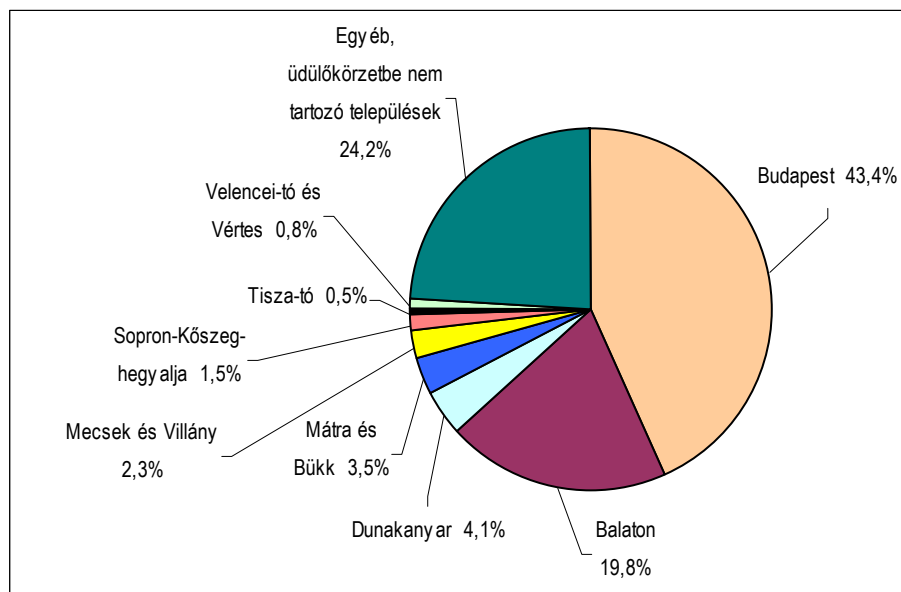
A hivatásturizmus a turisztikai ipar egyik legdinamikusabban fejlődő ágazata. Erősödése hozzájárul a főszezon meghosszabbításához, munkalehetőséget teremt a helyi lakosság számára, adóbevételt generál az adott településnek, és árbevételt a helyi kereskedelmi, idegenforgalmi vállalkozásoknak. Hazai és nemzetközi tanulmányok igazolják, hogy a konferenciavendégeket „érdemes megbecsülni”, hiszen nívós szolgáltatásokat vesznek igénybe, költési hajlandóságuk legalább három-négyszerese az átlagturistának. Ennek persze az is oka, hogy számlájukat majdnem minden esetben vállalatuk, a küldő intézmény, hivatal, cég fizeti.

A balatoni szálláshelyeken a konferenciaturizmus bővítésére irányuló beruházások célja elsősorban a szezonálitás hatásainak csökkentése. A hivatásturizmus nem korlátozódik a klasszikus turisztikai szezonokra, sőt a rendezvényeket többségében a szabadságolási időszakon kívül – május-június, illetve szeptember-október hónapokban – tartják. Ennek pozitív hatása, hogy egyenletesebb a szálláshelyek kapacitás-kihasználtsága, és hosszabb tartamú a szakmában dolgozó munkaerő foglalkoztatása.

2008-ban a kiemelt üdülőkörzetek sorában a főváros után a Balaton fogadta a legtöbb konferenciavendéget. A megközelítőleg 146 ezer fő a balatoni vendégforgalom egytizedét tette ki.

8. ábra

A konferenciavendégek megoszlása üdülőkörzetenként, 2008.

2009 augusztusában 26 balatoni településen 220, együttesen 20 179 fő befogadására alkalmas konferenciatermet biztosítottak a szálláshelyek a rendezvények szervezőinek és résztvevőinek. A férőhelyek 43%-a a Veszprém megyei partszakaszon, további 35%-a Somogyban áll a vendégek rendelkezésére. Legnagyobb teremkapacitással Siófok, Tihany, Balatonfüred, és Balatonföldvár rendelkezik: ezeken a településeken a szálláshelyek több mint 2000 fő konferencia-részvételét tudják terméikben lehetővé tenni.

6. tábla

**A kereskedelmi szálláshelyek konferenciaterem^{a)}-adatai
a Balatoni üdülőkörzetben, 2009. augusztus**

Megnevezés	Somogy	Veszprém	Zala	Balaton együtt
	megyei partszakasz			
A konferenciatermek száma a szálláshelyeken				
Összesen	67	85	68	220
Ebből:				
szállodában	62	73	64	199
panzióban	3	3	4	10
A konferenciatermek férőhelyeinek száma, fő				
Összesen	7 014	8 767	4 398	20 179
Ebből:				
szállodában	6 744	7 587	4 173	18 504
panzióban	145	200	225	570

^{a)} A legalább 10 fő befogadóképességű, kongresszusok, konferenciák, szakmai tréningek, tanácskozások, értekezletek stb. megtartására alkalmas termek.

Az utazási motivációk közül ez év szeptember végéig a szabadidő eltöltése szerepelt legnagyobb súllyal a balatoni vendégforgalomban. A kongresszuson, konferencián és más rendezvényen való részvétel 7,3%-os részarányt képviselt, ami 74 ezer vendéget és megközelítőleg 142 ezer vendégéjszakát jelentett. A rendezvények résztvevőit döntően Somogy és Veszprém megyében fogadták a kereskedelmi szálláshelyek; a vendégek 90%-a (elsősorban a négycsillagos) szállodákat vette igénybe.

7. tábla

**A vendégforgalom összetétele az utazás célja szerint az üdülőkörzetben,
2009. január-szeptember**

Területi egység	A vendégek száma, ezer fő	Szabadidő-eltöltés	ebből: egészség-turizmus	Konferencián, egyéb rendezvényen történő részvétel	Üzleti utazás	Összes vendég, %
Somogy megye	354	89,1	2,2	9,1	1,8	100,0
Veszprém megye	344	88,2	6,8	10,0	1,9	100,0
Zala megye	331	96,3	40,6	2,4	1,2	100,0
Balatton együtt	1 029	91,1	16,1	7,3	1,6	100,0

A baltoni szálláshelyeken tartott rendezvények száma az év első kilenc hónapjában meghaladta az 1600-at. Ezek felét vállalatok, cégek alkalmazottainak részvételével zajló vállalati rendezvények, további négytizedét pedig kongresszusok, konferenciák és más szervezeti rendezvények tették ki. Az összesen 74 ezer szálláshelyigényes vendég 5%-a külföldről érkezett, akik közül a legtöbben (1500 fő) Veszprém megyei rendezvény résztvevői voltak. A külföldiek 10 600 éjszakát vettek igénybe az üdülőkörzetben.

A Balaton veszprémi partszakaszán megtartott kongresszusokon, konferenciákon a résztvevők átlagos létszáma 100 fő körül mozgott. Zalában 75-80, Somogy megyében pedig átlagosan 40-45 fő részvételével zajlott egy-egy szervezeti rendezvény.

8. tábla

**A kereskedelmi szálláshelyeken tartott rendezvények adatai
a Baltoni üdülőkörzetben, 2009. január-szeptember**

Megnevezés	Rendezvények száma	Szálláshelyigényes vendégek száma		Eltöltött vendégéjszakák száma	
		külföldi	belföldi	külföldi	belföldi
Somogy megyei partszakasz					
Összes rendezvény	734	1 405	37 154	2 941	71 634
Ebből:					
szervezeti ^{a)}	498	853	21 073	1 899	36 811
vállalati	196	506	13 092	898	26 460
kulturális	5	46	1 030	144	2 080
Veszprém megyei partszakasz					
Összes rendezvény	732	1 517	24 101	3 986	42 834
Ebből:					
szervezeti ^{a)}	131	992	12 633	2 613	22 896
vállalati	534	295	9 380	756	16 639
kulturális	5	27	64	41	180
Zala megyei partszakasz					
Összes rendezvény	184	1 125	8 744	3 705	16 697
Ebből:					
szervezeti ^{a)}	44	585	2 787	1 538	5 464
vállalati	80	70	2 909	327	5 575
kulturális	1	83	-	410	-

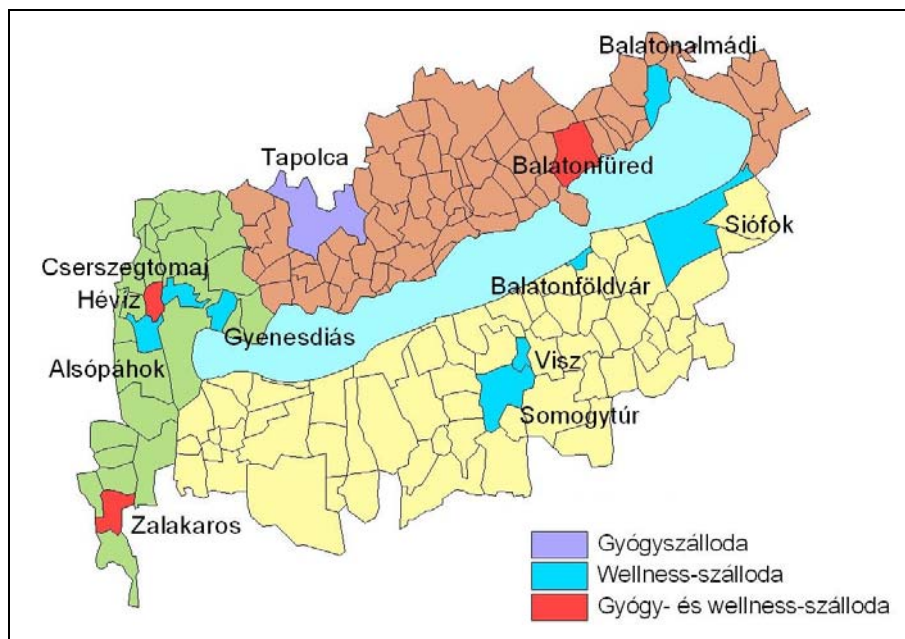
^{a)} Ide tartozik a kongresszus, konferencia, meeting, workshop, tanácskozás stb.

Gyógy- és wellness-turizmus

A gyógyturizmus alapvető célja az egészség helyreállítása, a betegségek elsősorban természetes gyógytényezők – ásványvíz, gyógyvíz, gyógyiszap, gyógybarlang, éghajlati adottságok – alkalmazásával történő kezelése, a rehabilitáció. A gyógyszállodák vendégeik számára saját gyógyászati részlegükön, képzett szakemberek közreműködésével, orvosi ellenőrzés mellett biztosítanak terápiás lehetőséget. A wellness-turisták az aktív pihenés, a feltöltődés, a regenerálódás lehetőségét keresik, ennek megfelelően a wellness-szállodák az egészséges életvitelhez szükséges gasztronómiai, sport, relaxációs és egyéb, fizikai közérzetet javító szolgáltatásokat (pl. masszázs, szauna, gőzfürdő) kínálnak. A minőségi turizmus e két területének fejlesztése javítja a településen élők jövedelmi és foglalkoztatási helyzetét, a konferencia-turizmushoz hasonlóan csökkenti a szezonális negatív hatásait. A magas kategóriájú, a fakultatív és extra-szolgáltatások széles körét nyújtó szálláshelyek az üdülési csekk bevezetésével a belföldi vendégek számára is elérhetőbbé váltak.

9. ábra

Gyógy- és wellness-szállodák a Balatoni üdülőkörzetben, 2009. július 31.

A Balatoni üdülőkörzetben 20 gyógyszálloda (ebből 18 Zala megyében) működik. Kapacitásuk az ezredfordulótól napjainkig majdnem a duplájára emelkedett: összesen 5 és félezer férőhellyel rendelkeznek, ami arányaiban a Balaton szállodai férőhelyeinek ötöde, és az országos gyógyszállodai férőhely-kapacitás közel 40%-a. Az üdülőkörzet egészség-turizmusában kiemelkedő szerepet tölt be Hévíz: 13 gyógyszállodájában csaknem 4 ezer férőhellyel várja a vendégeket; világhírű gyógyvize, valamint a köré épített fürdő- és gyógyászati komplexum idegenforgalmi látványosság is egyben.

2009. szeptember végéig a balatoni gyógyszállodák fogadták az ország teljes gyógyszállodai vendégkörének 35%-át, a vendégéjszakák pedig 41%-os súlyarányt kép-

viseltek az országosból. A 179 ezer vendég (ezen belül 74 ezer külföldi) 784 ezer éjszakát töltött el az üdülőkörzetben. A határainkon túlról érkezők száma 4%-kal nőtt, ezzel szemben a magyar vendégek száma 8%-kal (eltöltött éjszakáik száma egytizedével) csökkent az előző év első kilenc hónapjához képest. A vendégéjszakák háromnegyede Hévízen jelentkezett, ahol a belföldi vendégek átlagosan 3,5, a külföldiek 7,1 éjszakára maradtak. Az összes vendéglétszámon belül a hazai vendégek aránya Zalakaroson, Balatonfüreden és Tapolcán is meghatározó (sorrendben: 71-, 79-, 85%-os) volt, míg a hévízi szálláshelyeket megközelítőleg fele-fele arányban keresték fel a belföldi és a külföldi vendégek.

9. tábla

A balatoni gyógy- és wellness-szállodák vendégforgalma településenként, 2009. január-szeptember

Település	Vendég	Ebből: külföldi	Vendég- éjszaka	Ebből: külföldi	Átlagos tartózkodási idő, éjszaka	Ebből: külföldi
Gyógyszállodák						
Hévíz	112 560	57 220	597 562	405 902	5,3	7,1
Zalakaros	47 192	13 838	132 475	43 981	2,8	3,2
Tapolca	18 706	2 757	52 492	9 059	2,8	3,3
Balatonfüred	687	142	1 546	324	2,3	2,3
Összesen	179 145	73 957	784 075	459 266	4,4	6,2
Wellness-szállodák						
Siófok	69 130	10 463	169 973	42 226	2,5	4,0
Alsópáhok	24 558	1 982	94 803	15 073	3,9	7,6
Zalakaros	25 207	3 752	90 381	22 306	3,6	5,9
Balatonalmádi	17 922	1 395	29 794	3 007	1,7	2,2
Balatonfüred	9 434	2 155	20 074	6 020	2,1	2,8
Gyenesdiás	1 831	119	5 993	622	3,3	5,2
Cserszegtomaj	1 810	42	3 844	79	2,1	1,9
Balatonföldvár	993	23	3 405	45	3,4	2,0
Hévíz	383	-	785	-	2,0	-
Visz	237	55	384	81	1,6	1,5
Somogytúr	52	8	57	11	1,1	1,4
Összesen	151 557	19 994	419 493	89 470	2,8	4,5

A balatoni wellness-szállodák szeptember végéig a tavalyinál 14%-kal kevesebb vendéget és 11%-kal kevesebb vendégéjszakát regisztráltak. A vendégkörük 85-92%-át adó belföldiek száma mintegy 20 ezer fővel, eltöltött vendégéjszakáik száma 39 ezer éjszakával csökkent. A magyar vendégek átlagosan 2,5 éjszakát töltöttek a wellness-hotelekben, ennél hosszabb időre maradtak viszont a Zala megyei szálláshelyek

– Alsópáhok, Zalakaros, Gyenesdiás –, és a Somogy megyei Balatonföldvár vendégei. A külföldi vendégek tartózkodási ideje ugyancsak Zala megyében volt a leghosszabb: Zalakaros és Gyenesdiás wellness-szállodaiban egy-egy vendég 5-6 éjszakára foglalt szobát, Alsópáhokon pedig átlagosan egy hétre.

A kereskedelmi szálláshelyek szállásdíj-bevétele

A 2009. január-szeptemberi időszakban a balatoni szálláshelyek összesen 18 381 millió forint bruttó szállásdíj-bevételt értek el, ami folyó áron az előző évinél 1,5%-kal több és az országos 18%-át tette ki. A bevételek nyolctizedét a szállodák realizálták (a tavalyinál 1,3%-kal többet), ebből a gyógy- és wellness-szállodák 38-, illetve 21%-kal részesedtek. Emelkedett (5,9%-kal) a kempingek, valamint (13,4%-kal) az üdülőházak összes bruttó szállásdíj-bevétele is, tizedével csökkent viszont a panzióké, és ennél nagyobb mértékben (16%-kal) a turistaszállásoké.

A szállásdíj-bevételek hattizede a belföldi vendégektől származott. A belföldi szállásdíj-bevétel 1,5%-kal csökkent az üdülőkörzetben (országosan ennek majdnem kétszeresével), a külföldi viszont (az országos tendenciával ellentétben) 6,7%-kal növekedett, elsősorban a szállodák csaknem 10%-os külföldi bevétel-növekedésének köszönhetően.

A belföldi szállásdíj-bevételek közel 40%-át üdülési csekkkel fizették a vendégek, legnagyobb arányban a panziókban és a kempingekben éltek ezzel a lehetőséggel. Az adó- és járulégmentes fizetőeszköz napjainkra a turizmus (és a vendéglátás) egyik pillérévé vált. A balatoni kereskedelmi szálláshelyek 2006 első kilenc hónapjában 2,1 milliárd forint értékben fogadtak el csekket, 2008-ban ez az összeg már megközelítette a 3,9 milliárd forintot, idén januártól szeptemberig pedig 4,3 milliárd forintot tett ki.

10. tábla

A szálláshelyeken elfogadott üdülési csekk értéke és aránya, 2009. január-szeptember*

Szállástípus	Az elfogadott üdülési csekk			
	értéke		aránya a belföldi bruttó szállásdíjból	
	ezer forint	előző év azonos időszaka= 100,0%	százalék	előző év azonos időszaka= 100,0%
Szálloda	3 462 219	111,9	38,6	116,2
Panzió	388 940	90,9	61,7	98,5
Turistaszálló	21 974	137,4	27,0	157,3
Ifjúsági szálló	27 284	98,6	6,9	89,3
Üdülőház	258 720	118,5	36,5	101,6
Kemping	167 881	153,4	39,9	120,7
Összes szálláshely	4 327 018	111,2	38,7	112,9

*Előzetes adat.

A Balatonnál az év első kilenc hónapjában az egy vendégéjszakára jutó bruttó szállásdíj-bevétel 4901 Ft volt, ami az országosnak (6729 Ft) kevesebb, mint a háromnegyede. A szállodák 6418 Ft, a tavalyinál 12%-kal magasabb fajlagos szállásdíj-bevételt realizáltak. Egy vendég után átlagosan 17 692 Ft bruttó bevétel származott a szálláshelyeknek, ami 7,7%-kal több az előző évinél. Ezen belül a külföldi vendégekre jutó bevétel 17,6%-kal, a belföldieké 2,9%-kal nőtt. Egy külföldi vendég után átlagosan másfélszer (a gyógyszállodákban több mint kétszer) annyi bruttó szállásdíj-bevétel keletkezett az egységeknek, mint a hazai vendégforgalomból.

11. tábla

**Egy vendégre jutó bruttó szállásdíj-bevétel a Balatoni üdülőkörzetben,
2009. január-szeptember**

Szállástípus	Bruttó szállásdíj-bevétel, Ft			Előző év azonos időszaka=100,0%		
	külföldi	belföldi	összesen	külföldi	belföldi	összesen
Szálloda	32 758	18 352	22 264	120,2	107,6	112,5
Ebből:						
gyógyszálloda	46 562	21 620	31 917	117,8	110,7	117,4
wellness-szálloda	33 805	18 918	20 882	130,4	101,0	105,8
apartman-szálloda	19 286	13 420	15 076	107,8	77,6	86,6
Panzió	17 474	14 633	15 130	97,2	100,0	99,2
Turistaszálló	8 098	7 106	7 159	70,8	109,5	105,9
Ifjúsági szálló	8 068	6 685	6 732	55,1	92,4	86,8
Üdülőház	22 797	11 602	13 720	124,9	112,1	113,5
Kemping	8 764	4 879	6 770	104,1	101,1	98,9
Összes szálláshely	24 783	14 946	17 692	117,6	102,9	107,7

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Szemes Mária igazgató

További információ: Berta Györgyné tájékoztatási osztályvezető

Telefon: (06-88) 620-205, gyorgyne.bera@ksh.hu

Információszolgálat: tajekoztatas.veszprem@ksh.hu

telefon: (06-88) 620-230, fax: (06-1) 345-8641